

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: поради для здобувачів ХНЕУ ім. С. Кузнеця

**ЧЕРНЕНКО Юлія, к.е.н.
© ХНЕУ ім. С. Кузнеця**

Академічна добročесність –

сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

ст. 42 ЗУ «Про освіту»

Важливість академічної доброчесності в університеті

- 1. Сприяє якісній освіті, забезпечує об'єктивність оцінювання знань та навичок здобувачів;**
- 2. Розвиває академічну культуру, формує у студентів навички критичного мислення і творчого підходу та поваги до інтелектуальної власності;**
- 3. Підвищує репутацію університету, гарантує довіру роботодавців та суспільства до дипломів та наукових ступенів.**

Плагіат – найбільш розповсюджене порушення академічної доброчесності серед здобувачів

4

Джерелами академічного плагіату можуть бути опубліковані книжки, статті, брошури, патенти, тези, рукописи, веб-сайти та інші Інтернет-ресурси, тексти, фрагменти музичних творів та програмних кодів, роздаткові матеріали для здобувачів і т. д.

Переважає більшість студентів використовує плагіат у тій чи тій формі:

- 1** Копіювання (дослівне відтворення та оприлюднення під своїм ім'ям тексту іншого автора);
- 2** Перефразування (перефразоване відтворення тексту без посилання на оригінального автор);
- 3** Компіляція (компонування текстів інших авторів);
- 4** Самоплагіат (оприлюднення власних раніше опублікованих результатів як нових).

Виключення, які не є плагіатом

Ethical decision

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

1

•самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

2

•посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

3

•надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності;

4

•дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

5

•унікальність робіт, які перевіряються в ХНЕУ ім. С. Кузнеця через програми антиплагіату.

Правила цитування та посилання

Пряме цитування

дослівне, точне, без жодних змін використання запозиченого тексту, яке обов'язково береться в лапки

Непряме цитування

Перепаразування
переказ цитати невеликого фрагмента своїми словами з обов'язковим посиланням на джерело цитування

Узагальнення
дозволяє одним реченням передати зміст цілого розділу або авторської праці

Синтезування
дозволяє об'єднувати різну інформацію та ідеї для розробки власних аргументів

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ (СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ) - МАРКЕР ЯКОСТІ РОБОТИ!

У списку використаної літератури завжди слід вказувати навіть ті джерела, які використовувалися під час підготовки роботи і вивчення теми, навіть якщо прямих посилань чи цитувань цих джерел в роботі немає.

Якщо фрагмент тексту згенерований за допомогою ШІ :
"Згідно з інформацією, згенерованою моделлю GPT-3 (<https://openai.com/blog/chat-gpt-3-language-generator/>) ..."

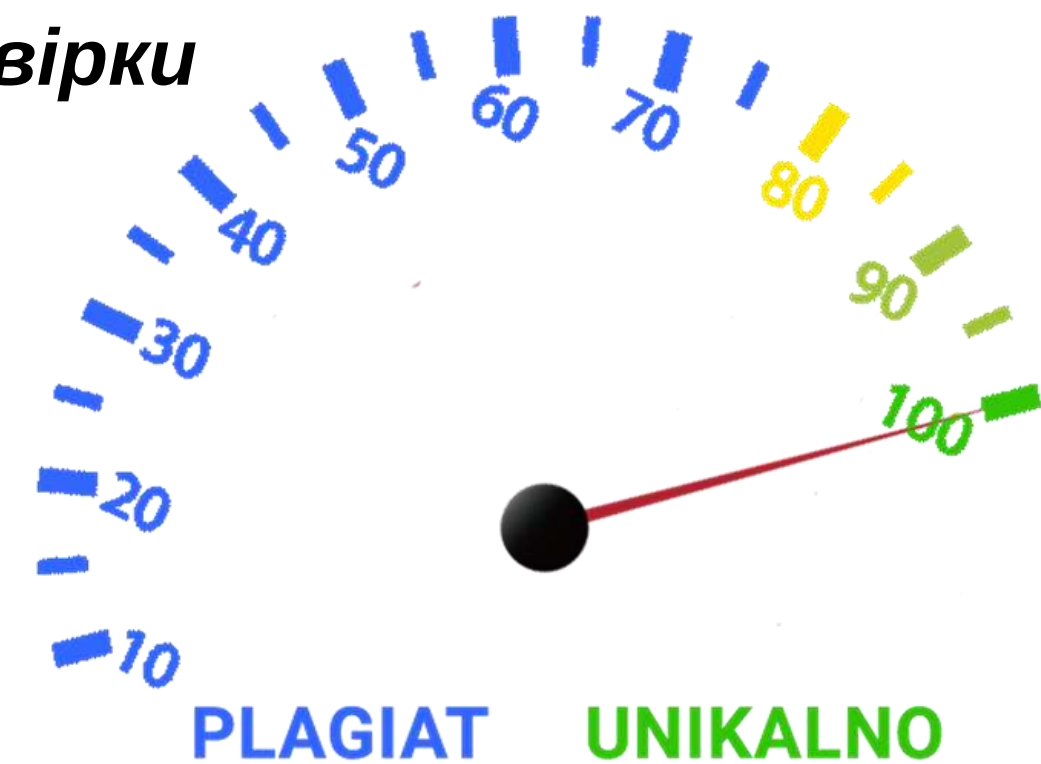
Показник унікальності (оригінальності)⁹ роботи

Унікальність тексту – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

Наприклад, якщо ваша стаття має унікальність 80% це означає, що 80% статті — авторський матеріал.

Решта 20% — запозичений контент, «відсоток схожості» (% подібності), який вказує на кількість текстових збігів, знайдених після перевірки роботи.

Не завжди потрібно прагнути до 100%, хоча, з гуманітарних напрямків, наприклад для есе, це цілком реальне значення.

Публікація наукових робіт у міжнародних виданнях вимагає дотримання певних міжнародних стилів цитування.

Докладно про міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах шукайте на сайті бібліотеки «ХНЕУ ім. С.Кузнеця»

В більшості методичних рекомендацій для дипломних та курсових робіт вказаний для використання ДСТУ 8302:2015 – це український сертифікований стиль цитування.

БІБЛІОГРАФІЧНІ МЕНЕДЖЕРИ

Існують спеціалізовані програми, які дозволяють управляти бібліографічною інформацією, а саме:

- збирати, зберігати, опрацьовувати джерела літератури;
- створювати і підтримувати особисту (колективну бібліотеку посилань з можливістю завантаження першоджерел;
- автоматизувати підготовку списків літератури для публікацій.

Україномовний сервіс автоматичного оформлення посилань і створення списків використаних джерел за українськими та міжнародними стандартами

Grafiiati

Список використаних джерел:

Academic
Integrity

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX : станом на 15 квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>.
3. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf><https://saiup.org.ua>
4. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти. Офіційний веб-портал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>
5. Академічна доброчесність | Бібліотека ХНЕУ. Головна | Бібліотека ХНЕУ.
URL: <http://library.hneu.edu.ua/page/akademichna-dobrochesnist>
6. Академічна доброчесність - Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (ХНЕУ ім. С. Кузнеця). *Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (ХНЕУ ім. С. Кузнеця)*. URL: <https://www.hneu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>